

Гайворонська міська рада
Департамент культури та туризму
Кіровоградської обласної державної адміністрації
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
кафедра географії та методики її навчанням (м. Умань Черкаської області)
Льотна академія Національного авіаційного університету,
кафедра туризму та авіаційних перевезень (м. Кропивницький)
Відділ культури, туризму та культурної спадщини Гайворонської міської ради
КЗ «Гайворонський краєзнавчий музей» Гайворонської міської ради
КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників»
Гайворонської міської ради

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
**«ТУРИСТИЧНИЙ БРЕНД ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ
ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ГАЙВОРОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ»,**
яка проводиться в рамках туристичного фестивалю
«GoodoK_Fest»

21 травня 2021 року

Гайворон
2021

УДК – 338.48(477.65)(06)
Т86

*Затверджено до друку науково-методичною радою
КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників»
Гайворонської міської ради
(Протокол № 2 від 07 травня 2021 р.)*

Редакційна колегія:

Пошенко Ю.В. – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів (соціальна сфера); **Касьяненко В.О.** – директор КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників» Гайворонської міської ради (відповідальний редактор); **Браславська О.В.** – доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри географії та методики її навчання, УДПУ імені Павла Тичини; **Лаврик О.Д.** – доктор географічних наук, доцент, УДПУ імені Павла Тичини; **Колотуха О.В.** – доктор географічних наук, професор, зав. кафедри туризму та авіаційних перевезень, ЛА НАУ (заступник відповідального редактора); **Ситник О.І.** – кандидат географічних наук, доцент, УДПУ імені Павла Тичини (відповідальний секретар); **Соболенко А.А.** – начальник відділу культури, туризму та культурної спадщини Гайворонської міської ради; **Хлевнюк О.Я.** – директор КЗ «Гайворонський краєзнавчий музей» Гайворонської міської ради; **Петричук О.І.** – лаборант кафедри географії та методики її навчання, УДПУ імені Павла Тичини (технічний секретар).

Т86 Туристичний бренд як чинник формування позитивного іміджу Гайворонської міської територіальної громади: (проводиться в рамках туристичного фестивалю «GoodoK_Fest») : зб. матеріалів Всеукр. наук.- практ. конф. (м. Гайворон, 21 трав. 2021 р.) / Гайворонська міська рада, Департамент культури та туризму Кіровоградської обласної державної адміністрації, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини [та ін.]; [редкол.: Пошенко Ю. В., Касьяненко В. О., Браславська О. В. [та ін.]. Умань: Візаві, 2021. – 228 с.

До збірника матеріалів конференції ввійшли доповіді та тези, якими охоплено широкий спектр географічних досліджень туристського спрямування. Під час роботи конференції висвітлено такі питання: дослідження історичної спадщини Гайворонщини, видатні краєзнавці регіону; геотуризм як можливість пізнання унікальності регіону; теоретичні, методичні та організаційні основи спортивного туризму; сучасні аспекти розвитку зеленого туризму Гайворонщини; стан туристської інфраструктури Гайворонщини: проблеми і перспективи.

УДК – 338.48(477.65)(06)

© КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників»
Гайворонської міської ради, 2021

ЗМІСТ

<i>Баранюк О.М., Бондар Г. С.</i> ГАЙВОРОНСЬКИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ КАР'ЄР	8
<i>Барвінок Н. В., Кравченко А. О.</i> РОЛЬ ОЙКОНІМІВ У ТУРИСТИЧНОМУ КРАЄЗНАВСТВІ ГАЙВОРОНЩИНИ	12
<i>Бейдик О.О., Новикова В.І.</i> СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ ЯК ОСНОВНА ФОРМА АКТИВНОЇ РЕКРЕАЦІЇ	16
<i>Блашків Г.В.</i> ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ СЕЛА СОЛОМІЯ	21
<i>Бобко А.М.</i> ОРНІТОЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ «БАНДУРІВСЬКІ СТАВКИ»	26
<i>Боровик П.М., Нагорний О.С.</i> ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ КАРТОГРАФІЇ, ЩО ЗАВАЖАЮТЬ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	32
<i>Браславська О.В., Барвінок Н. В.</i> РЕПРЕЗЕНТАТИВНІСТЬ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ МІСТА ГАЙВОРОНА	36
<i>Вдовиченко О.М.</i> Л.І. СОЛГУТОВСЬКИЙ – ЗАСНОВНИК НАРОДНОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ 5-ОЇ ГВАРДІЙСЬКОЇ ТАНКОВОЇ АРМІЇ	40
<i>Вдовиченко О.М.</i> ХАЩУВАТСЬКА ТРАГЕДІЯ 16 ЛЮТОГО 1942 РОКУ	43
<i>Герасименко О.В., Мазуркевич А.Р.</i> НОСТАЛЬГІЙНИЙ ТУРИЗМ ЯК ОДИН З ПЕРСПЕКТИВНИХ НАПРЯМІВ ТУРИЗМУ ГАЙВОРОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	47
<i>Гришко С.В., Непша О.В.</i> ГЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ПЕРСПЕКТИВНІ ОБ'ЄКТИ ГЕОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	50
<i>Гродзіцька Т.М.</i> ВИШИВАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ГАЙВОРОНЩИНИ	55
<i>Денисик Г.І., Кізюн А.Г.</i> ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ ТУРИЗМ У МЕЖАХ СЕРЕДНЬОГО ПОБУЖЖЯ (ГАЙВОРОНСЬКИЙ ОСЕРЕДОК)	59
<i>Іванов М.В.</i> ТРИПІЛЬСЬКІ ПОСЕЛЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГАЙВОРОНЩИНИ	63
<i>Каргополова О.М., Думчева А.А.</i> ЙОГО ІМ'Я ЗАКАРБОВАНЕ В ІСТОРІЇ ГАЙВОРОНЩИНИ	69
<i>Касьяненко В.О.</i> АГРАРНА РЕФОРМА 1861 РОКУ НА ТЕРИТОРІЇ ГАЙВОРОНСЬКОГО КРАЮ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА БУДІВНИЦТВО ВУЗЬКОКОЛІЙНОЇ ЗАЛІЗНИЦІ	72

*Боровик П.М., к. екон. наук,
доцент кафедри геодезії,
картографії і кадастру
Нагорний О.С., здобувач вищої
освіти ОС «Магістр»,
Уманський національний
університет садівництва*

ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ КАРТОГРАФІЇ, ЩО ЗАВАЖАЮТЬ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

На туристичну привабливість окремо взятих місцевих територій суттєво впливає топографічне картографування та точність топографічних карт, що повсюди використовуються туристами. Топографічне картографування – це комплекс наукових, організаційних і техніко-технологічних заходів, спрямованих на створення та оновлення топографічних карт. Варто зазначити, що основою сучасної системи геопросторової інформації слугують топографічні карти, які створюються в єдиній системі просторових координат і висот за уніфікованими та узгодженими між собою умовними знаками та класифікаторами.

Завданнями державної картографо-геодезичної служби є створення національної системи відліку, забезпечення функціонування державної геодезичної мережі, загальнодержавне топографічне картографування території країни та розвиток національної системи картографування, топографо-геодезичне й картографічне забезпечення делімітації та демаркації державного кордону, розвиток геоінформаційних ресурсів і створення геоінформаційних систем [1].

Новою редакцією Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність», серед інших новацій передбачено, що виконання загальнодержавних топографо-геодезичних і картографічних робіт організовує і координує спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань топографо-геодезичної і картографічної діяльності

на основі встановленого Кабінетом Міністрів України порядку загальнодержавного топографічного і тематичного картографування [1; 2].

Поряд з цим, виходячи з аналізу змісту та навантаження топографічних карт, сучасного стану топографічного забезпечення України, тенденцій топографічного картографування за кордоном, можна виділити ряд основних проблем вітчизняного картографування.

Зокрема, через послідовне скорочення бюджетного фінансування, актуальність топографічних карт не задовільна. Більшість номенклатурних аркушів топографічних карт масштабів від 1:10 000 до 1:200 000 застаріла і не відповідає сучасному стану місцевості: 98,4% топографічних карт цих масштабів відображають інформацію про стан місцевості більш як десятирічної, а 70,3% – більш як двадцятирічної давності. Перестав працювати технологічний ланцюжок послідовного укладання топографічних карт від великих масштабів до дрібніших [3; 4, с. 55-56].

Перша половина 1990-х рр. характеризувалася значними щорічними обсягами робіт Укргеодезкартографії з оновлення топографічних карт та їх друкування. Проте з 1996 р. ситуація різко погіршується, що пов'язано з щорічним істотним скороченням бюджетного фінансування на виконання загальнодержавних картографічних робіт. Кількість оновлених Укргеодезкартографією номенклатурних аркушів топографічних карт (а це переважно карти масштабів 1:10 000 і 1:25 000) зменшилася з 3136 аркушів у 1992 р. до 297 у 1997-му та жодного аркуша у 2000-му. Аналогічно скоротились обсяги видання топографічних карт військовим відомством: 1992 р. – 7,0 млн. прим., 1993-й р. – 12, 8, 1997-й р. – 0,52 млн прим. Лише з 2014 р., в зв'язку із бойовими діями, об'єми публікації топографічних карт суттєво збільшилося [3; 4].

Демонополізація виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт з перших років незалежності призвела до випадків дублювання топографо-геодезичних робіт, що виконувались і виконуються різними відомствами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів. Наслідком цього стало так-зване розірвання єдиного топографічного простору України,

зокрема спричинене масовою інвентаризацією земель, розпочатою Держкомземом у середині 90-х рр. минулого тисячоліття

Результати інвентаризації земель (визначені межі земельних ділянок) не наносились на топографічні планшети масштабів 1:500 чи 1:2000 – 1:5000 у населених пунктах і на топографічних картах масштабу 1:10000 – поза межами населених пунктів. Це спричинило негативний результат інвентаризації земель, який унаочнено в Публічній кадастровій карті, що стала доступною як геоінформаційний ресурс в Інтернеті з 1 січня 2012 р. Публікація цих земельно-кадастрових даних – показовий підсумок майже 20-річної діяльності земельного відомства зі збирання геопросторових даних про земельні ділянки. На публічне ознайомлення було виставлено матеріали, що містили численні помилки в місці розташуванні та конфігурації земельних ділянок (окремі ділянки в прибережних смугах «плавають» далеко в річці чи й морі, велика кількість випадків, коли земельні ділянки частково накладаються одна на одну або між сусідніми ділянками з'явилися великі розриви). Якби межі земельних ділянок наносили на єдину топографічну основу, то переважної більшості помилок у розташуванні земельних ділянок на картах можна було б уникнути. За якістю Публічної кадастрової карти можна загалом оцінити ефективність використання державою коштів Світового банку, які видавалась цільовим призначенням на формування Публічної кадастрової карти. У рамках зазначеного проекту впродовж 2007-2012 рр. було проведено аерофотознімання всієї території України, проте знімки, за укладеним зі Світовим банком контрактом, українська сторона не мала права використовувати для оновлення державних топографічних карт до повного завершення аерофотознімання [3]. Після ж виконання всіх робіт замовнику, ситуація, зафіксована на знімках, виявилася в більшості випадків, застарілою, отже, матеріали картографування вже були непридатні.

Система топографічного забезпечення потреб держави вимагає суттєвого перегляду. Топографічні карти і плани в Україні, головним споживачем яких є Міноборони та його підрозділи, нині створюються за нормативно-технічними документами, які фактично повторюють відповідні

радянські положення та інструкції щодо створення та оновлення топографічних карт. Радянські, та й сучасні українські топографічні карти складено, здебільшого, на основі узагальненого досвіду використання карт у роки Другої світової війни. Масштабні ряди топографічних карт були визначені ще наприкінці 1920-х – на початку 1930-х рр. Розвиток науки і техніки, інформаційних технологій, потреб потенційних користувачів картографічної інформації ставлять нові вимоги і відкривають нові можливості визначення змісту топографічних карт, а також щодо забезпечення їх актуальності [3].

Запровадження рішенням українського уряду з 1 січня 2007 р. на території країни Державної геодезичної референтної системи координат УСК-2000, що відповідає міжнародним стандартам, забезпечило лише планову складову системи координат. Процес і досі гальмують різні відомства, насамперед земельне.

Резюмуючи, зазначимо, що основними проблемами топографічного знімання у вітчизняній картографії, є такі проблеми:

- 70 відсотків топографічних карт створено понад 15 років, тому за актуальністю та інформаційним змістом вони не відповідають сучасним потребам;
- дублювання топографо-геодезичних та картографічних робіт;
- відсутність єдиної топографічної основи та єдиного топографо-геодезичного простору ;
- характеристики топографічних об'єктів в основному спрямовані на військове забезпечення і не відповідають потребам економіки;
- відсутність інтеперабельності, координатна і атрибутивна неузгодженість і несумісність геопросторових даних;
- відставання рівня геоінформаційних ресурсів від темпів розвитку інформаційних і телекомунікаційних технологій;
- невідповідність геопросторових даних міжнародним стандартам у сфері географічної інформації та геоматики;
- відставання рівня нормативно-технічного забезпечення від темпів

розвитку і застосування геоінформаційних технологій;

- відсутність постійно діючої системи топографічного моніторингу, яка має забезпечити публікацію геопросторових даних практично одночасно зі змінами на місцевості.

Вирішення перелічених проблем картографії позитивно вплине на розвиток туризму на місцевому рівні.

Список використаних джерел

1. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: Закон України від 23 грудня 1998 р. № 353-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>. (дата звернення: 10.04.2021).
2. Про затвердження Порядку загальнодержавного і тематичного картографування : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2013 року №661. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-2013-%D0%BF#Text>. (дата звернення: 10.04.2021).
3. Заєць І. Етапи побудови національної геодезичної системи відліку в Україні. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/may/1661/gka76201205.pdf>. (дата звернення: 10.04.2021).
4. Тревого І., Ільків Є., Галярник М. Аналіз сучасного стану ДГМ України. Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва, випуск II (38), 2019. С. 54-60.

УДК 332.122:379.84(477.65)

*Браславська О.В., д. пед. наук,
завідувач кафедри географії та
методики її навчання*

*Барвінок Н.В., викл. кафедри
географії та методики її навчання,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини*

РЕПРЕЗЕНТАТИВНІСТЬ РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ МІСТА ГАЙВОРОНА

На сучасному етапі розвитку суспільства рекреаційна сфера є важливим чинником для організації відпочинку та оздоровлення населення. Рекреація – невід’ємна складова сучасного способу життя людини. Практично в кожному населеному пункті є природні та історико-культурні пам’ятки, однак для

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
**«ТУРИСТИЧНИЙ БРЕНД ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ
ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ГАЙВОРОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ»,**
яка проводиться в рамках туристичного фестивалю
«GoodoK_Fest»

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 14.05.2021 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 12,14

Тираж 120 прим. Замовлення № 0010

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 3-51-33, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com

vizavisadova@gmail.com